

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXLIX. — Izdan in razposlan 21. dne oktobra 1915.

Vsebina: (Št. 312—316.) 312. Cesarski ukaz o poslovanju rudniških zadrug, ustanovljenih na podstavi zakona z dne 14. avgusta 1896. l. — 313. Ukaz, s katerim se zahtevajo zaloge ovčje volne. — 314. Ukaz, s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 2. junija 1915. l., s katerim se omejuje porabljanje zaloga ovčje volne in promet z njimi. — 315. Ukaz, s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 5. maja 1915. l., s katerim se določajo najvišje cene za volno. — 316. Ukaz, s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 14. maja 1915. l. o dolžnosti naznanjati zaloge ovčje volne.

312.

Cesarski ukaz z dne 3. oktobra 1915. l.

o poslovanju rudniških zadrug, ustanovljenih na podstavi zakona z dne 14. avgusta 1896. l. (drž. zak. št. 156).

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

§ 1.

Poslovna doba po predpisih zakona z dne 14. avgusta 1896. l. (drž. zak. št. 156) izvoljenih načelnikov in udov skupinskih odborov udov načelništev in krajevnih delavskih odborov ter predsednikov rudniških zadrug se podaljšuje do časa, ki ga po § 3 tega ukaza določi minister za javna dela, ako se končajo oblasti izvoljencev, ker je prenehala funkcija, dokler trajajo izredne razmere, ki jih je povzročilo vojno stanje.

§ 2.

Dokler velja ta ukaz, so odbori obeh skupin rudniških zadrug pooblašteni:

1. za odbornike, ki so zadržani izvrševati svoj uradni posel, ako ni nadomestnikov na razpolaganje, za dobo, dokler so zadržani, postaviti nadaljnje nadomestnike tako, da se izvolijo izmed udov skupine, ki se morejo voliti po zakonu;

2. pravnoveljavno sklepati v stvareh, ki so po zakonu ali pravilih pridržane zboru skupine, kolikor je potrebno za vzdrževanje rednega poslovanja skupine.

Za veljavnost takih sklepov je treba razen tega, da se skliče odbor po pravilih in da je sklepčen, pritrditve najmanj dveh tretjin navzočih odbornikov in odobrenja rudarskega glavarstva.

§ 3.

Čas, s katerim se konča po § 1 podaljšana poslovna doba, določi z ukazom minister za javna dela.

§ 4.

Vlada se pooblašča z ukazom izpremeniti, dopolniti ali razveljaviti določila tega cesarskega ukaza.

§ 5.

Ta cesarski ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi. Izvršiti ga je poverjeno Mojemu ministru za javna dela.

Na Dunaju, 3. dne oktobra 1915. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.	Georgi s. r.
Hochenburger s. r.	Heinold s. r.
Forster s. r.	Hussarek s. r.
Trnka s. r.	Schuster s. r.
Zenker s. r.	Engel s. r.
Morawski s. r.	

313.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za deželno bran in s poljedelskim ministrom ter v soglasju z vojnim ministrom z dne 20. oktobra 1915. l.,

s katerim se zahtevajo zaloge ovčje volne.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) in §§ 24 in 27 zakona z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236) se zaukazuje tako:

§ 1.

Zaloge ovčje volne, kar jih je v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, dne, katerega dobi moč ta ukaz, ter kar jih priraste pozneje, in sicer nečiščene volne, volne prane na živalih, prane z roko in fabriško prane, strižene volne (zaklanih živali), strojarske volne, volne crknjenih živali in krznarske volne, sirove ali le prane, se zahtevajo za vojne namene.

§ 2.

Zahteva se ne razteza:

a) na zaloge, kar jih je dne, katerega dobi moč ta ukaz, v fabrikah, ki podelujejo volno,

kolikor so dokazno določene za izpolnjevanje vojaških naročil;

b) brez ozira na kraj, kjer leže volne, na vse tiste množine, ki so jih kupile volno podelujoče fabrike, preden je dobil moč ta ukaz, in ki se dokazno potrebujejo, da se izvrši naročilo c. in kr. vojnega ministrstva, c. kr. ministrstva za deželno bran ali kraljevega ogrskega ministrstva za deželno bran, ki se je dalo, preden je dobil moč ta ukaz;

c) na tiste zaloge ovčje volne, ki se potrebujejo za namene domače industrije, ako zaloga prane volne ne presega 30 kg;

d) na tiste množine, ki jih na prošnjo, od primera do primera oprosti trgovinsko ministstvo;

e) na umetno volno in odpadke ovčje volne.

Dokaz k a in b je podati trgovinskemu ministru, kateremu gre končno veljavna odločba, v osmih dneh potem, ko je dobil moč ta ukaz.

§ 3.

Tistemu, ki uvaža v § 1 imenovane volne iz inozemstva, se načeloma pušča svobodno razpolaganje z uvažanimi tvarinami. V ta namen je izvršeni uvoz takoj po prihodu pošiljatve, predloživši uvozne izkaze, naznani trgovinskemu ministru, ki razsodi po preskušnji izkazov, ali je dan omenjeni pogoj.

Ako se naj razteza ta razsodba tudi na tistega, kateremu se prodaja taka tvarina v tuzemstvu, mora prodajalec naznani prodajo trgovinskemu ministru ter imenovati kupca.

§ 4.

Vsako razpolaganje z zahtevanimi zalogami ovčje volne je prepovedano. Toda dovoljeno je prodajati volno do 15. dne novembra 1915. l. takim kupčevalcem, ki jih obrtno oblastvo I. stopnje poveri za skupljanje ovčje volne. Take poverilnice se smejo izdajati le kupčevalcem, ki so se že pred 1. dnem avgusta 1914. l. obrtniško bavili s kupčevanjem z ovčjo volno.

Tudi zaloge, ki so jih pridobili pravkar imenovani kupčevalci, so podvržene postopanju po § 5 tega ukaza.

§ 5.

Po sprednjih določilih zahtevane zaloge ovčje volne morajo lastniki ali hranilci zglastiti za izročitev pri komisiji za prevzemanje ovčje volne v trgovinskem ministrstvu na Dunaju prvkrat 15. dne novembra 1915. l., zaloge, ki prirastejo pozneje, pa 15. dne vsakega mesca.

Volne, ki so 15. dne novembra 1915. l. ali pozneje 15. dne mesca na prevozu, mora zglastiti prejemnik nemudoma po prihodu pošiljatve. Volne, ki so vložene pri speditêrijih, naj ne zglasté speditêrji, temveč tisti, ki imajo pravico razpolagati z njimi.

V zglastilih je navesti ime lastnika ali hranilca ovčje volne, okraj in občino, kjer se nahaja volna, nadalje vrsto volne v zmyslu oznamenil, navedenih v § 1, ločeno težo runa in priloge (trebušne volne, volne z nog in odpadle volne) in morda vrsto ovce, od katere je volna.

Prevzemna komisija določi čas izročanja volne in kraj, kam jo je prepeljati, in dá na razpolaganje prevozno potrdilo, ki ga je izdalo trgovinsko ministrstvo.

Tisti, ki morajo na ukazilo prevzemne komisije izročiti svoje zaloge volne, so dolžni odposlati jih kakor tovarno blago. Runo in priloge je treba zamotati ločeno brez svalkov (prilepkov) in število zamotov in njih težo je dati potrditi po železniškem uradu. Na voznem listu je navesti vrsto volne v zmyslu oznamenil § 1.

Hkratu, ko se oddá volna, je vposlati prevzemni komisiji seznamek. V tem seznamku je navesti: lastnikovo ali hranilčevo ime, okraj in občino, kjer je bila volna, kraj oddaje, kako je zamotana, znamenje omota, železniško-uradno dognano kosmato težo, število zamotov in čisto težo volne.

§ 6.

Za prevzemanje zalog ovčje volne, ki jih je vpošiljati po določilih § 5, se ustanavlja v trgovinskem ministrstvu na Dunaju prevzemna komisija za ovčjo volno. Udje komisije so po en

zastopnik trgovinskega ministrstva, poljedelskega ministrstva in vojaške uprave, nadalje po dva izvedenca, ki ju imenuje trgovinsko ministrstvo in poljedelsko ministrstvo.

§ 7.

Prevzemna komisija preskuša došle pošiljatve in pošlje zaloge, o katerih je našla, da so nepravne za namene vojske, pošiljaču nazaj, ker so oproščene od zahteve. Stroške zamotavanja, izročanja, vkladanja in vračanja plača vojaška uprava, razen ako se je vposlala volna, ki ne spada med vrste, navedene v § 1, in pošiljač nima pravice do druge odškodnine.

§ 8.

Zaloge, o katerih se je spoznalo, da so nepravne za namene vojske, prevzame po teži prevzemna komisija, ki določi odškodnino v okviru določenih najvišjih cen. Stroške omotavanja in izročanja plača vojaška uprava.

Ako je treba, se more prevzemna komisija pri teh ugotovitvah posluževati pomoči zavoda za kondicioniranje volne.

§ 9.

Prestopke tega ukaza in vsako sodelovanje ob prepreeenju v tem ukazu ustanovljenih dolžnosti kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 kron ali z zapornimi kaznimi do 6 mesecev, ako ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 10.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

314.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 20. oktobra 1915. l.,

s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 2. junija 1915. l. (drž. zak. št. 150), s katerim

se omejuje porabljanje zalog ovčje volne in promet z njimi.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Določila § 1 ministrstvenega ukaza z dne 2. junija 1915. l. (drž. zak. št. 150) se dopolnjujejo tako, da se v § 1 izrečena prepoved svobodnega podelovanja voln razteza tudi na volne crknjenih živali, strojarske in krznarske volne.

V § 2 istega ukaza omenjena prevozna potrdila podeljuje trgovinsko ministrstvo:

- a) V vseh primerih, v katerih se pošilja nečiščena volna, volna prana na živali, prana z roko in fabriško ter strižena volna (zaklanih živali), strojarska volna, volna crknjenih živali in krznarska volna v javne skladownice ali pralnice volne lastnega državnega ozemlja in v take fabrike, podelujoče volno, ki so v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, ter v deželah svete ogrske krone in ki se izkažejo z izkaznico c. in kr. vojnega ministrstva, c. kr. ministrstva za deželno bran ali kraljevega ogrskega honvedskega ministrstva o primernem vojaškem dobavnem naročilu, podeljenem, preden je dobil moč ta ukaz, in o določitvi ovčje volne za njega izvršitev ter o tem, da so nakupile volno, preden je dobil moč ta ukaz;
- b) za pošiljanje umetne volne ali odpadkov volne, ne da bi bilo treba za to predložiti izkaznice v točki a) imenovanih ministrstev;
- c) za pošiljanje volne po ukazilu komisije za prevzemanje ovčje volne v trgovinskem ministrstvu na Dunaju ter do 15. dne novembra 1915. l. za prevažanje kupčevalcem, ki so v zmislu § 4 ukaza z dne 20. oktobra 1915. l. (drž. zak. št. 313) poverjeni za skupljanje ovčje volne;
- d) po preudarku trgovinskega ministrstva v drugih ozira vrednih primerih.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r.

Schuster s. r.

Heinold s. r.

Zenker s. r.

315.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 20. oktobra 1915. l.,

s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 5. maja 1915. l. (drž. zak. št. 109), s katerim se določajo najvišje cene za volno.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

Člen 1.

Na mesto §§ 1 in 2 ministrstvenega ukaza z dne 5. maja 1915. l. (drž. zak. št. 109) stopijo naslednja določila:

§ 1.

Najvišja cena za 1 kg nastopno imenovanih vrst volne se določa na podlagi fabriško prane volne tako:

I. Strižena volna (tudi jaguetova volna):

- pri najfinejši merinski volni z 20 kronami,
- pri kratki in mikani volni AAA/AA s 17 kronami,
- pri kratki in mikani volni A/B s 15 kronami,
- pri kratki in mikani volni C z 11 kronami,
- pri cigayski volni (volni D) z 9 kronami 50 vinarji,
- pri razzka- (vitorogovi) volni (volni E) s 7 kronami 50 vinarji;

II. strižena volna zaklanih živali, strojarska volna in volna crknjenih živali pri vrsti AAA-B s 13 kronami,

- pri vrsti C z 10 kronami,
- pri cigayski volni (volni D) z 8 kronami 50 vinarji,
- pri vitorogovi volni (volni E) s 6 kronami 60 vinarji;

III. krznarska volna vrsta AAA-B z 8 kronami,

- pri vrsti C s 7 kronami,

pri cigayski volni (*D*) s 6 kronami,
pri vitorogovi volni (*E*) s 4 kronami
50 vinarji.

Ta najvišja cena, v kateri so zapopadeni tudi stroški pošiljanja do postaje, kjer se naklada, velja z omotom (vrečo), toda brez plačila za pranje, ako se proda za plačilo v gotovini.

§ 2.

Prodajati volno po višji nego določeni najvišji ceni je prepovedano, dokler velja ta ukaz.

Člen 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r. **Heinold s. r.**
Schuster s. r. **Zenker s. r.**
Engel s. r.

316.

**Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri
z dne 20. oktobra 1915. l.,**

s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 14. maja 1915. l. (drž. zak. št. 121) o dolžnosti naznanjati zaloge ovčje volne.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Določila ministrstvenega ukaza z dne 14. maja 1915. l. (drž. zak. št. 121) o naznanilni dolžnosti se raztezajo tudi na volne crknjenih živali, strojarske in krznarske volne.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Georgi s. r. **Heinold s. r.**
Schuster s. r. **Zenker s. r.**

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

Extremely faint and illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.